

Til: Teknik- og Miljøudvalget

Fra: Jon Pape

Vedr.: Status og strategi for bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo

25. april 2006

Journalnr.
04.01.11 G01-0214

Resumé

Kæmpe-Bjørneklo er en skadelig plante, der skal bekæmpes. Vej & Park har ført en koordineret bekæmpelse på egne arealer, samt en systemiseret registrering af forekomsten i hele kommunen siden 2001;

- Større bestande har effektivt kunnet bekæmpes kemisk med glyphosat (handelsnavn: "Round up").
- Fra og med 2007 er kemisk bekæmpelse ikke længere tilladt, jf. aftalen mellem KL og Miljøministeriet.
- Vej & Park har med "Det Økologiske Råd" i 2006 opnået gode erfaringer med ikke kemisk-bekæmpelse på udvalgte arealer.
- Vej & Park vil bruge resten af året til at samle flere erfaringer til ikke-kemisk bekæmpelse, samt udarbejde en strategi for den kommende kemifrie bekæmpelse.

Problemet

Kæmpe-Bjørneklo er en stor plante, med en række kedelige egenskaber. Plantens saft på huden i kombination med sollys forårsager forbrændinger og overfølsomhedsreaktioner. Efter cirka et døgn opstår en rødme og hævelse af huden samt væskeansamlinger (blærer).

Kæmpe-Bjørnekloen, som kan blive omkring 3 meter høj, fortrænger gennem sin vækst alle andre mindre planter, hvilket betyder at den ødelægger naturlige plantesamfund og blotlægger jordoverfladen i vinterperioden med jorderosion til følge på skrånninger. Meget få vilde dyrearter æder planten og den har derfor ingen vildtlevende "fjender". De mange kedelige egenskaber har gjort at Skov og Naturstyrelsen anbefaler bekæmpelse.

Nuværende bekæmpelse

Gennem mange år har Vej & park bekæmpet Kæmpe-Bjørneklo med vekslende resultat. Det vekslende resultat skyldes i det væsentlige store frøpuljer og indvandring fra naboarealer. En enkelt Kæmpe-Bjørneklo-plante producerer i gennemsnit 20.000 frø årligt. Disse frø kan overleve mange år i jorden, hvilket giver de store frøpuljer. Frøene er både vind- og vandbårne, hvilket gør planten særdeles spredningsdygtig. Især langs vandløb er spredning af Kæmpe-Bjørneklo et stort problem.

I større bestande sker bekæmpelsen oftest kemisk med Roundup. Alle krav vedrørende brug, inklusive afstandskravet til åbne vandflader, har

Byrumskontoret

Njalsgade 13
2300 København S

Telefon
33 66 33 66

Telefax
33 66 71 91

Direkte
33 66 34 02

E-mail
jop@tmf.kk.dk

www.vejpark.kk.dk

altid været overholdt. Mindre bestande og enkeltindivider fjernes typisk ved opgravning.

Bekæmpelsen med kemiske midler sker på grundlag af den generelle dispensation fra aftalen mellem kommunerne og Miljøministeriet. Denne dispensation udløber i 31. december 2006.

Status 2006

På Vej & Park hjemmeside findes en mulighed ("Giv et praj") for at give Vej & Park besked om forskellige fejl og mangler i byen. En af mulighederne er at borgere og brugere af grønne områder kan anmelde forekomster af Kæmpe-Bjørneklo. Disse anmeldelser registreres. De registrerede forekomster kan ses som bydelskort på hjemmesiden.

Det er meget forskelligt hvor mange anmeldelser Vej & Park modtager. Det er bl.a. afhængigt af mediernes opmærksomhed på emnet. I foråret 2004 havde Vej & Park en række artikler i de landsdækkende medier og det gav efterfølgende ca. 400 anmeldelser. Nogle få anmeldelser vedrørte endda private og kommunale arealer i andre kommuner!

I 2005 var der ikke samme mediemæssige dækning, hvilket medførte omkring 50 henvendelser. Dertil kommer at der ikke var så mange nye forekomster.

Vej & Park håndterer anmeldelser således:

1. Anmeldelsen registreres
2. Lokalitet og ejerforhold fastlægges og registreres
3. Grundejeren bekendtgøres. Private grundejere samt andre kommunale, amtslige eller statslige grundejere orienteres skriftligt om forekomsten på deres ejendom med en opfordring om bekæmpelse. Findes forekomsten på Vej & Parks arealer får driftskontoret internt besked om hvor der er konstateret bestande
4. Vej & Park sætter bekæmpelse i værk på egne arealer
5. Eventuelle tilbagemeldinger om bekæmpelse til Vej & Parks registreringssystem.

Fremtid

Dispensationen til kemisk bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo udløber i år. Der skal derfor iværksættes nye processer til bekæmpelsen af Kæmpe-Bjørneklo.

I 2005 har "Det økologiske Råd"¹, som ekstern entreprenør, foretaget ikke-kemisk bekæmpelse i to parker/naturområder med god effekt. Ideen med den ikke-kemiske bekæmpelse er at grave planterne op mens de stadig er så små at man kan bevæge sig rundt mellem planterne uden at få plantesaft på sig.

¹ Det Økologiske Råd er en græsrodsbevægelse der gennemfører oplysningsarbejde, dokumentation og debat indenfor højt prioriterede miljøområder, udarbejder redegørelser og indstillinger til brug for det folkeoplysende arbejde, for medierne og for beslutningstagerne i politik og administration. Desuden gennemfører rådet enkelte fysiske miljøprojekter.

Resultatet fra Det Økologiske Råds bekæmpelse i 2005 har vist, at det med den essentielle forståelse for bekæmpelse på det rette tidspunkt, en øget bemanning og de nødvendige kvalifikationer, kan lade sig gøre at bekæmpe Kæmpe-Bjørneklo uden brug af kemiske midler - og med succes!

Det Økologiske Råds bekæmpelsesmetode har ikke medført væsentlige omkostningsforøgelser. Metoden er dog stadig dyrere end ved kemisk bekæmpelse. I 2005 blev der brugt 525.000 kr. alene til Kæmpe-Bjørneklobekæmpelse. Der forventes en forøgelse på 100 % fra 2007 og frem, mens den ikke-kemiske bekæmpelse indarbejdes og udvikles.

Handleplan

2006 skal bruges til at samle yderligere erfaring om ikke-kemisk bekæmpelse. Derudover fortsættes på normal vis. Det vil sige, at hvor der i 2005 var hhv. kemisk og ikke-kemisk bekæmpelse, vil der også i 2006 være kemisk og ikke-kemisk bekæmpelse.

For at få skabt en ny procedure gennemføres der en opsamling af erfaringer samt en analyse af de arbejdsmæssige og økonomiske konsekvenser ved ikke-kemisk bekæmpelse.

Vej & Park vil inden udgangen af 2006 fremlægge en redegørelse om bekæmpelsesstrategier, ikke-kemiske metoder og økonomiske konsekvenser.